НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 50-454-04-48
Дата: 19 / 09 2024 г.

09:39

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И
ФИНАНСИ
Г-Н БАЙРАМ БАЙРАМ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС правим предложение за изменение и допълнение на приетия на първо гласуване Законопроект за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити № 50-402-01-6, внесен от Министерския съвет на 4 юли 2024 г., както следва:

1. В чл. 3, т. 1 да се създаде буква „д“:

„д) адвокат, адвокатско дружество или съдружие, когато извършват дейност по обслужване на вземания по необслужвани кредити в рамките на упражняваната от тях професия.“

2. Параграф 16 от преходните и заключителни разпоредби да отпадне.

Мотиви по т. 1:

В законопроекта дейностите по обслужване на кредита са широко дефинирани, като в кръга им попадат и редица дейности, чието осъществяване традиционно се възлага на адвокат, адвокатско дружество или съдружие, предимно поради необходимостта от юридически познания.

В действителност редица адвокати в рамките на своята професионална дейност консултират свои клиенти във връзка със събиране на вземания по кредити, оказват различни форми на правна защита и съдействие по повод извънсъдебното събиране на вземания, подпомагат преддоговорния процес, процеса по водене на преговори преди започване на съдебно производство за установяване и принудително събиране на просрочени вземания, включително представляват страните в процеса по предоговаряне на условията по просрочени кредити извън и в рамките на висящи съдебни производства.

В този смисъл за осъществяването на тези дейности, които са сходни с тези, в които законопроекта са определени като такива по обслужване на кредит, адвокатите трябва да имат издаден лиценз.

Изискването за лиценз при осъществяване на действия, които попадат в професионалната дейност на адвоката, води по същество до недопустимо ограничаване от държавата на придобитата адвокатска правоспособност, при това с нормативен акт, който няма отношение към самата адвокатска професия. Въвеждането на подобен лицензионен режим за адвокатите да упражняват дейности, включени в предмета на адвокатската професия е в пряко противоречие с чл. 24 от Закона за адвокатурата и чл. 134, ал. 1 от Конституцията.

В чл. 2, т. 6 от Директива 2021/2167 (предмет на транспониране) неслучайно е предоставена възможност от нейния обхват да бъдат изключени адвокати, нотариуси и съдебни изпълнители, които осъществяват дейности по обслужване на кредити в рамките на своята професионална дейност.

Съображенията, по които европейският законодател е предоставил право на дерогация са свързани с това, че става дума за професии, в рамките на които се извършват професионално подпомагащи дейности, подобни на дейностите по обслужване на кредити, при това от лица, които упражняват *регулирани професии*.

Със законопроекта се създават условия за неравно и нееднакво третиране на адвокатите и съдебните изпълнители, като в него е предвидено лицензионният режим да не се прилага само за съдебните изпълнители, но не и за адвокатите, което е недопустимо.

Следва да се има предвид, че ако адвокатите не бъдат изключени от приложното поле на закона, това ще доведе и до колизия с Директиви 98/5/ЕО, 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС, тъй като ще доведе до пречки пред свободното упражняване на адвокатската професия.

Мотиви по т. 2:

С **§ 16 от преходните и заключителните разпоредби на законопроекта недопустимо се разширяват правомощията на съдебните изпълнители в нарушение на общия принцип**, че на орган с възложени публични функции, които може да извършва само държавата, не е позволено (и не може да бъде позволено) да извършва частно-правна дейност, свързана с тези правомощия, тъкмо защото е орган, натоварен с публична власт.

Съдебният изпълнител, подобно на съда, ръководи производство, уредено в ГПК, в което участват две страни, като в рамките на това

производство съдебният изпълнител разполага с държавна публична власт. **Както съдията не може да извършва каквато и да било друга дейност** – консултантска, търговска, посредническа и друга подобна било по възлагане от страните или от когото и да било, **така и съдебният изпълнител не може да извършва подобни дейности, защото и съдията, и съдебният изпълнител упражняват възложени от държавата публични функции и следва да запазят своята независимост.** Изискването за несъвместимост по чл. 6, ал. 1 от Закона за частните съдебни изпълнители (ЗЧСИ) изключва възможността съдебните изпълнители да извършват каквато и да било друга дейност освен възложената им публична функция.

Ето защо е недопустимо на частните съдебни изпълнители да бъде предоставена по силата на § 16 от преходните и заключителни разпоредби на законопроекта и предвижданата с него промяна в чл. 2 от ЗЧСИ поредна възможност по възлагане на страните да извършват други предвидени в закон действия, дори при въведеното изискване за несъвместимост.

Извършването на дейност по „обслужване на кредити“ по смисъла на законопроекта от частен съдебен изпълнител, въведено с предлаганата промяна на чл. 18, ал. 6 от ЗЧСИ, представляват по характера си търговска дейност, така както е уредена в чл. 7 от законопроекта и извършването на тази дейност от частния съдебен изпълнител влиза в пряко противоречие с изискването за несъвместимост по чл. 6, ал. 1 от ЗЧСИ.

Извършването на дейност като „колектор“ от ЧСИ ще въведе в сериозно заблуждение всеки български гражданин-потребител, а и всички юридически лица, в какво качество съдебният изпълнител – дали като натоварен с изключителната публична власт от държавата да събира принудително частно или публично притезание, или като „търговец“ предприема действия за извънсъдебно събиране на вземане.

Независимо дали ще действа като търговец по събиране на вземания или ще действа в рамките на предоставените му от държавата публични правомощия да събира вземания, частният съдебен изпълнител винаги ще бъде възприеман като натоварен с публична власт, на която всеки дължи подчинение.

Възможността съдебен изпълнител да извършва същите действия – по събиране на вземания, каквито може да извършва единствено търговец, който е получил лиценз за тази дейност, ще постави съдебния изпълнител в привилегировано положение.

На практика с предвидената промяна в чл. 18, ал 6 от ЗЧСИ чрез правилото на § 16 от ПЗР на ЗЛОККК, **държавата недопустимо и в нарушение на констиутиционното изискване – да гарантира еднакви**

условия за стопанска дейност на всички субекти (чл. 19, ал. 2 от Конституцията), недопустимо толерира съдебните изпълнители пред адвокатите (които в рамките на упражняване на адвокатска професия извършват действия, съвпадащи с дейностите по обслужване на кредити) и дружествата, които по занятие събират вземания и които подлежат на лицензионен режим.

Вносители: Цветан Рангелов

Петър Петров

Маргарита Махаева